

ORGANISATSIOON JA KOOSTÖÖ

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

See, mis toimub väikese ja avatud majandusega Eestis, on enamasti tihedalt seotud Eesti-väliste protsessidega. Rahvusvahelise koostööga on seotud kõik Eesti Panga tegevusvaldkonnad. Keskpanga rahvusvahelisel suhtlusel on oluline roll Eesti majanduspoliitiliste huvide kaitsmisel ja riigi majandusarengu probleemide selgitamisel rahvusvahelisele üldsusele ning välisinvestoritele.

Eesti Panga välissuhtluse raamistik hõlmab regulaarseid majanduspoliitilisi ülevaateid ja analüüse erinevate riikide ja piirkondade (eelkõige Euroopa Liidu riikide ja Eesti naaberriikide) kohta, arutelusid Euroopa Liidu komiteede ja töörühmade kohtumiste ettevalmistamiseks ja seal toimunud ülevaate saamiseks, välissuhtluse andmebaasi haldamist ning mitmesugustel kohtumistel ja üritustel osalemist. Enne kõrgetasemeliste koostööorganite istungeid toimuvad eraldi töökoosolekud, kus erinevate allüksuste eksperdid arutavad koos

kohtumisel osaleva Eesti Panga esindajaga läbi olulise informatsiooni, täpsustavad Eesti seisukohti ja vajadusel teevad ettepanekuid sõnavõttudeks.

Suurima osa Eesti Panga välissuhtlusest moodustab suhtlemine erinevate **Euroopa institutsioonidega** ja osalemine ELi töökohtumistel, mis annab oma lisamõõtme ka koostööle naaberriikide keskpankadega. Samas on Eesti Panga suhtluspartnerite seas juba pea viieteistkümne aasta jooksul olnud oluline roll **Põhja- ja Baltimaade keskpankadel**. Ka 2007. aastal toimus mitu Balti keskpankade seminari ja kohtumist presidentide ja asepresidentide tasemel. Traditsiooniline kõrgetasemeline ühisseminar Soome Pangaga toimus seekord Helsingis. Seminaril käsitleti Soome ja Eesti majandusarengut ja -poliitikat ning Põhja- ja Baltimaade finantssektori lõimumise küsimusi, keskendudes eelkõige väljakutsetele, mida see pakub kesk-pankadele ja finantsjärelevalve asutustele.

Tabel 1. Eesti Panga osalemine rahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonide töös

Euroopa Liidu Nõukogu koostööorganid	<ul style="list-style-type: none"> • Mitteametlik majandus- ja rahandusministrite nõukogu • Majandus- ja rahanduskomitee
Euroopa Komisjoni koostööorganid	<ul style="list-style-type: none"> • Euroopa panganduskomitee • Euroopa pangajärelevalve komitee • Raha-, finants- ja maksebilansistatistika komitee • Maksebilansistatistika komitee
Euroopa Keskpankade Süsteemi koostööorganid	<ul style="list-style-type: none"> • Euroopa Keskpanga üldnõukogu • Raamatupidamise ja rahatulu komitee • Pangajärelevalve komitee • Rahatähtede komitee • Avalike suhete komitee • Personalijuhtimise komitee • Infotehnoloogia komitee • Siseauditi komitee • Rahvusvaheliste suhete komitee • Õiguskomitee • Turutehingute komitee • Rahapoliitika komitee • Makse- ja arveldussüsteemide komitee • Statistikakomitee
Rahvusvaheline Valuutafond	<ul style="list-style-type: none"> • Rahvusvahelise Valuutafondi aktsionäride nõukogu • Põhja- ja Baltimaade valijaskonna rahandus- ja finantskomitee, sh asetäitjate komitee • Põhja- ja Baltimaade valijaskonna koordinaatorite kohtumised
Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS)	<ul style="list-style-type: none"> • BISi aktsionäride nõukogu • BISi keskpankade presidentide töökohtumised • BISi rahapoliitika koostööfoorum • BISi tehnilise abi koordinaatorite koosolekud

Regulaarne koostöö Euroopa Liidu institutsioonidega

Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS), Euroopa Liidu Nõukogu ehk ministrite nõukogu ja Euroopa Komisjoni juurde loodud komiteesid ja töögrupe, mille tegevuses Eesti Panga esindajad osalevad, on ühtekokku ligikaudu seitsekümmend (vt tabel 1). 2007. aastal võtsid Eesti Panga juhid ja eksperdid osa ligikaudu 260 kohtumisest ELi institutsioonides. Töö komiteedes ja töögruppides pakub võimalust erinevate ELi liikmesmaade ekspert- ja poliitilise arvamuse läbiarutamiseks, jättes igale osalejale tänuväärse võimaluse oma seisukohti põhjendada ja selgitada.

Euroopa Keskpank

Euroopa Keskpank (EKP), kus langetatakse euroala rahapoliitilised otsused, on Eesti Panga olulisim koostööpartner Euroopa Liidus. Eesti Pank on üks Euroopa Keskpankade Süsteemi täieõiguslikke liikmeid.

Kuni Eesti ei ole eurot kasutusele võtnud, on tähtsamateks koostöövaldkondadeks ELi majanduspoliitika ja euroalaväliste riikide rahapoliitika ning euroala laienemise ettevalmistused, sealhulgas euroalaga ühinemise tingimuste täitmise aruande ehk nn lähenemisaruaruande koostamine. Eesti Panga president osaleb koos teiste ELi keskpankade juhtidega neli korda aastas peetaval EKP üldnõukogu istungitel. Igapäevane koostöö toimub EKPSi 13 komitees ja nende allstruktuurides, kus koostatakse ühiseid analüüse ning valmistatakse rahvuslike keskpankade esindajate osalusel ette otsustusorganite – EKP nõukogu ja üldnõukogu – tööd ja vahetatakse informatsiooni. Komiteed katavad kõiki keskpanka tegevusvaldkondi. Koostöö tihedusest annab aimu tõsiasi, et 2007. aastal toimus kokku ligikaudu 230 töökoosolekut, kus Eesti Panga esindajad osalesid.

Valik Euroopa Keskpanka kohtumistel 2007. aastal käsitletud olulisematest teemadest

Sobiva majanduspoliitika strateegia valik Euroopa Liidu tasemele lähenevas majanduses. Ka 2007. aastal huvitas Euroopa Liidu institutsioone jätkuvalt uute liikmesriikide majanduspoliitika strateegia hinnatasemetega ühtlustumise ehk nominaalse konvergenti perioodil. Arutelude tulemusena leiti, et stabiilset ja jätkusuutlikku arengut kindlustav majanduspoliitikapakett sõltub ikkagi konkreetse riigi eripärast. Väga oluliseks peeti eelarve- ja struktuuripoliitika meetmeid, samuti finantssektori ennetavaid ja järelevalvemeetmeid.

Eesti Pank peab uutes liikmesriikides stabiilse majandusarengu tagamiseks võetavaid meetmeid oluliseks, kuna see aitab kaasa parimate kogemuste ja poliitikatavade omaksvõtule ja kujundamisele liikmesriikides. Keskpank selgitas Eesti majandusarengut 2007. aastal ning juba alanud sujuva kohandamise toetamise olulisust. Eesti majandus tugineb valuutakomitee süsteemile, mis aitab fikseeritud vahetuskursi kaudu inflatsiooni pikemas perspektiivis madalana hoida.

Vahetuskursi stabiilsust tagav majanduspoliitiline raamistik ning majanduse ja turugude (sh tööturu) paindlikkus vahetuskursimehhanismi ERM2 raames. EKP hindab korra aastas vahetuskursimehhanismi ERM2 toimimist ja sellega liitunud riikide antud lubaduste täitmist. EKP koostatavas aruandes analüüsitakse ERM2 kuuluvate riikide majandusarengut eesmärgiga hinnata nende riikide sobivust euroalasse. Eesti ühines vahetuskursimehhanismiga ERM2 28. juunil 2004 ning seni pole osalus Eestile mingeid raskusi tekitanud. ERM2 temaatika lisandus 2007. aastal ka Euroopa Liidu Nõukogu kohtumiste päevakavasse (vt lk 61).

Euroopa Liidu Lissaboni lepingu majandus- ja rahaliidu aspektid. Euroopa Liidu liidrid allkirjastasid 13. detsembril 2007 Lissabonis pidulikult Euroopa Liidu Lissaboni lepingu, millest

saab liidu uus alusleping. Euroopa Liidu liidrid on väljendanud lootust, et leping jõustub enne Euroopa Parlamendi järgmisi valimisi 2009. aasta juunis. Eesti plaanib Lissaboni lepingu ratifitseerida 2008. aasta esimeses pooles.

EKP on väljendanud seisukohta, et uue Euroopa Liidu lepinguga kaasnevad muutused majandus- ja rahandusvaldkonnas on pigem institutsioonilist laadi ning üldjoontes toetab leping majandus- ja rahaliidu praegust ülesehitust. EKP kuulub ELi seitsme põhiinstitutsiooni hulka ja säilitab oma iseseisvuse ka uue lepingu kohaselt. Lissaboni lepingusse on lisatud eraldi sätted riikide kohta, kus on euro kasutusel. Ühtlasi suureneb ja tugevneb nn eurogrupi (koosneb euroala rahandusministritest) roll ELi otsustusprotsessis.

Ebakindlus finantsturgudel. 2007. aasta suvel alguse saanud probleemid USA kinnisvara- ja finantssektoris kandusid kiirelt üle ka Euroopa finantsturgudele. Keeruliste finantsinstrumentide kaudu USA kinnisvaraturu riskidele avatud Euroopa pankade positsioonide hindamine muutus võimatuks, mistõttu turusaoliste vaheline usaldus kadus, rahaturg kuivas kokku ja Euroopa Keskpank oli sunnitud tegema turule mitu täiendavat likviidsussüsti. Euroopa majanduse väljavaateid peetakse siiski suhteliselt heaks, kuigi USA majanduskasvu aeglustumine ja dollari jätkuv langus on kahtlemata riskitegur. Vaatamata Euroopa Keskpanka murele inflatsioonisurve pärast otsustati intressimäärade tõusutsüklis teha paus, kuniks finantskriisi mõju reaalmajandusele on selgunud.

Euroopa Liidu Nõukogu

Peale Euroopa Keskpankade Süsteemi koostööorganite võtavad Eesti Panga esindajad osa ka **Euroopa Liidu Nõukogu** ehk ministrite nõukogu ja selle juures töötavate komiteede ja töögruppide tegevusest. Nii näiteks osales Eesti Panga president 2007. aasta aprillis ja septembris toimunud **majandus- ja rahandusajade nõukogu (ECOFIN)** mitteametlikel kohtumistel. Arutlusel olid Euroopa ja maailmamajanduse olukord ja väljavaated; ELi

finantsstabiilsust puudutavad küsimused, nagu näiteks ELi finantssektori järelevalve praktika ühtlustamine ning finantskriiside haldus; turusaoliste vahelise kokkuleppega kinnitatav väärtpaberite kliiringu ja arvelduste tegevusjuhend; riigirahanduse tõhustamine ning ühisseisukohtade kujundamine Rahvusvahelise Valuutafondi aastakoosolekuks.

Samuti nõustavad Eesti Panga spetsialistid ECOFINi igakuistel kohtumistel osalevaid Rahandusministeeriumi ametnikke keskpanga kompetentsi kuuluvates küsimustes. 2007. aastal olid selliste küsimuste hulgas riigirahanduse jätkusuutlikkuse tagamine seoses rahvastiku vananemisega, hinnang liikmesriikide majanduspoliitikale, ELi väärtpaberite makse- ja arveldussüsteemide tegevusjuhendi koostamine ja põhimõtteline heakskiitmine, ühtse euromakseala loomine, piiriülesed ühinemised ja ülevõtmised finantssektoris, finantsturgude järelevalve ning piiriüleste kriiside lahendamine.

Üks olulisemaid Euroopa Liidu Nõukogu allstruktuure, mille tööst Eesti Panga esindajad osa võtavad, on Euroopa Liidu Nõukogu **majandus- ja rahanduskomitee (EFC)** ning selle raames koos käivad töögrupid rahvusvaheliste majandusküsimuste ja müntide valdkonnas. Kuna majandus- ja rahanduskomitee valmistab ette majandus- ja rahandusajade nõukogu (ECOFIN) kohtumisi, siis arutati 2007. aasta kohtumistel ka kõiki olulisi ECOFINi teemasid. Üks 2007. aasta peamisi aruteluteemasid oli ELi finantssektori järelevalve praktika ühtlustamine ning finantskriiside haldus.

Valik Euroopa Liidu Nõukogu 2007. aastal päevakorras olnud olulisematest teemadest

Euroopa Liidu majandusolukord. Eesti Pank keskendus oma kommentaarides eelkõige Eesti ja teiste ERM2 riikide majanduspoliitika teemadele, sh eelarve pikaajalisele jätkusuutlikkusele, inflatsiooni- ja struktuuripoliitikale, laenu- ja kinnisvaraturu arengule ning selle mõjule majandusele.

Euroala laienemine. 2007. aastal toimus mitme uue ELi liikmesmaa majandusarengu hindamine nende riikide palvel koostatud erakorralistes lähenemisaruannetes. Eesti Pank leiab, et kogu ELi huvides on, et euroala laieneks kooskõlas ELi asutamislepingu sätetega ja järgitaks ühtseid reegleid. Vastasel korral kannataks euro kui rahvusvahelise reservvaluuta usaldusväärsus.

Eesti Pank jälgis tähelepanelikult euroalaga liitumise kriteeriumide majanduslikult mõtestatud tõlgendamist erinevatel kohtumistel nii Eestis kui ka ELis. Eesti Pank peab oluliseks, et ERM2 lubaduste käsitus oleks objektiivne ja kriteeriumide tõlgendamine ei muutuks kitsendavaks. Samuti tuleb rõhutada vanade ja uute liikmesriikide võrdse kohtlemise tähtsust.

Euroopa Liidu finantsstabiilsuse raamistiku tugevdamine. Finantskriiside ennetamisel ning kriisikoostöö korraldamisel tehtavat tööd on rahandusministrid ning keskpanga ja järelevalveasutuste esindajad arutanud juba aastaid. Teema päevakajalisust võimendasid 2007. aastal alguse saanud ebakindlus maailma finantsturgudel ning selle mõju ELi rahandussüsteemile. 2007. oktoobris leppisid rahandusministrid kokku liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni edasistes sammudes. Plaanitud tegevused hõlmavad ajavahemikku 2007–2009. Samuti käsitleti 2007. aastal järelevalveküsimusi ja seoses sellega võeti ECOFINi detsembrikohtumisel vastu otsused nn Lamfalussy raamistiku parendamiseks (loe lähemalt peatükis „Finantsstabiilsuse tagamine” lk 44).

Euroopa Liidu finantsjärelevalveasutuste piiriülene koostöö ja tööjaotus. Eesti finantsüsteemi eripärast tulenevalt on meie jaoks eriti oluline piiriülese järelevalvekoostöö parandamine. Eesti Pank toetab lähenemist, mille kohaselt piiriüleste pankadega seotud järelevalve korraldamisel ja finantskriiside juhtimisel oleks olemas selge rollijaotus asukoha- ja vastuvõtjariigi (Eesti) riiklike institutsioonide vahel. Samuti toetab keskpank Lamfalussy raamistiku järjepidevat raken-

damist ja arendamist, sealhulgas järelevalvealase koostöö tihendamist Euroopa Liidu tasandil (loe lähemalt peatükis „Finantsstabiilsuse tagamine” lk 44).

Euroopa Liidu ühisseisukoht Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) küsimustes. Keskpank osales aktiivselt 2007. aastal peetud aruteludes IMFi kvootide ja esindatuse ning liikmesriikide majanduspoliitika seire tugevdamise teemadel. Samuti võeti osa IMFi rahvusvahelise rahandus- ja finantskomitee (IMFC) kevad- ja sügiskoosolekul esitatavate Euroopa Liidu ühisseisukohtade täpsustamisest.

Statistika. Eesti Pank on juba pikki aastaid toetanud statistika heade tavade väljatöötamist ja rakendamist. Ka 2007. pöörati suurt tähelepanu statistika kvaliteedile ja statistika ühtlustamisele kõigis ELi riikides. Samuti toetas keskpank statistika kogumiseks, töötlemiseks ja avaldamiseks kuluva ressursi võimalikult tõhusamat kasutust konkreetsete prioriteetide seadmise kaudu (loe lähemalt peatükis „Statistikaalane tegevus” lk 49).

Euroopa Komisjon

Eesti Panga esindajad osalevad Euroopa Komisjoni juures loodud pangandusekspertide, pangajärelevalve, maksebilansi ning raha-, finants- ja maksebilansistatistika komiteedes, samuti statistikaalastes, majandusprognoose, maksesüsteeme, pangandusküsimusi, sularaha ja müntide emiteerimist ja nende võltsinguid käsitlevais ning kommunikatsiooniga seotud töögruppides.

Kaks korda aastas toimuvad kohtumised komisjoni ekspertidega, et arutada Eesti majanduse väljavaateid ja täpsustada Euroopa Komisjoni koostatavate, kõiki Euroopa Liidu liikmesriike puudutavate majandusprognooside eeldusi.

Eesti Panga tegevus pärast eurole üleminekut

Euroalaga ühinemiseni teostab Eesti Pank Eesti rahapoliitikat, korraldab raharinglust, hoolitseb

riigi finantssüsteemi stabiilsuse eest ning tagab usaldusväärsete ja hästitoimivate maksesüsteemide käigushoidmise. Eesmärk on säilitada Eesti krooni ja majanduse stabiilsus, mis on tugeva riigi alustalad.

Euro käibeletulekul jäävad Eesti Panga ülesanded üldjoontes samaks, kuid suureneb tema rahvusvaheline tähtsus, sest Eesti hakkab osalema euroala rahapoliitika kujundamises ja elluviimises koos teiste rahvuslike keskpankade ja Euroopa Keskpangaga. Kui praegu peab Eesti Pank tagama krooni usaldusväärset, siis edaspidi on meie keskpank osaline euro usaldusväärsete tagamisel. Kuna euro kasutuselevõtul asendab üks raha ringluses teist, siis euro emitteerijaks Eestis saab kokkuleppel Euroopa Keskpangaga Eesti Pank.

Eurosüsteemis täidab Eesti Pank edasi kõiki tavapäraseid keskpangale omaseid ülesandeid. Euroala riikide keskpankade eesmärk on tagada hinnastabiilsus ning selleks viivad nad ellu euroala ühist rahapoliitikat. Eesti Pank hakkab osalema rahapoliitiliste otsuste tegemisel, näiteks intressimäärade fikseerimisel.

Eesti Pank analüüsib juba praegu nii Eesti kui ka muu maailma majandusnäitajaid. Euroala liikmeks saades ja euroala rahapoliitiliste otsuste tegemises osaledes tuleb keskpangal rahvusvahelise majanduskeskkonna analüüsi veelgi süvendada ja laiendada. Eesti Pank hakkab osalema euroala ühises reservihalduses ja arveldussüsteemide arendamises.

Olulist rolli mängib Eesti Pank eurosüsteemi liikmena jätkuvalt rahvusvahelises suhtluses teiste keskpankade ja rahvusvaheliste organisatsioonidega (nt IMF, reitinguagentuurid).

Eesti Pank tagab ka tulevikus maksesüsteemide tõrgeteta toimimise, et klientide ülekanded pangast pankade toimiks kiiresti ja sujuvalt, aitab kaasa finantssüsteemi stabiilsuse säilitamisele ning koostab Eesti maksebilanssi.

Koostöö Rahvusvahelise Valuutafondiga

Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) on Eesti jaoks väga tähtis rahvusvahelise koostöö foorum, mis hõlmab enamikku maailma riikidest (täpsemalt 185 riiki). IMFi põhieesmärgid on rahvusvahelise raha- ja finantssüsteemi stabiilsuse tagamine, jätkusuutliku ja stabiilse majanduskasvu toetamine ning seeläbi maksebilansi- ja finantskriiside vältimine ja rahvusvahelise kaubanduse arengu soodustamine. Eesti Vabariigi huvide esindamise eest fondis vastutab Eesti Pank.

Eesti Panga president on IMFi kõrgeima otsustusorgani, **aktsionäride nõukogu** liige ehk Eesti kuberner ning Rahandusministeeriumi kantsler on aktsionäride nõukogu asendusliige ehk Eesti asekuuberner. Mõlemad osalevad igal aastal IMFi aastakoosolekul. Kaks korda aastas (aprillis ja septembris) koguneb aktsionäride nõukogu nõuandev organ – **rahvusvaheline rahandus- ja finantskomitee** (IMFC).

Igapäevane koostöö IMFiga toimub eelkõige Eestit esindava **Põhja- ja Baltimaade valijaskonna kaudu**. See koondab kaheksa riiki (Eesti, Island, Leedu, Läti, Norra, Rootsi, Soome ja Taani), kes valivad ühise esindaja IMFi direktorite nõukogusse. Alates 2007. aasta jaanuarist on valijaskonna direktor Rootsi esindaja Jens Henriksson. Fondi igapäevases otsustusprotsessis osalemiseks kooskõlastab valijaskond nende kaheksa riigi seisukohad direktorite nõukogus käsitletavates küsimustes.

Põhja- ja Baltimaade huvisfääri kuuluvaid teemasid ja nendega seotud probleeme arutatakse kaks korda aastas **valijaskonna rahandus- ja finantskomitees** (NBMFC). Komiteesse kuulub igast valijaskonna riigist valitsuse ja keskpanga esindaja. Kord aastas toimuvad ka valijaskonna koordineerimistöös igapäevaselt osalevate ekspertide (koordineatorite) kohtumised.

2006. aastal kiitis IMF heaks organisatsiooni uue strateegia, mis toob kaasa muudatusi nii fondi põhieesmärkide saavutamiseks tehtavas igapäevases töös kui ka IMFi toimimisel. Suur osa IMFi tegevusest on seotud liikmesriikide **majanduspoliitika seirega**. Fondi uue strateegia elluviimine hõlmab seirepoliitika ja -meetodite tõhustamist – põhieesmärk on tõhustada välisstabiilsuse tagamist.

Praegu on käimas ettevalmistused IMFi toimimisaluste muutmiseks. 2006. aastal Singapuris peetud aastakoosolekul otsustasid liikmesriigid viia ellu liikmesriikide **kvootide ja hääleõiguse reformi**. See tähendab liikmesriikide kvootide arvutamise valemi lihtsustamist, alaesindatud liikmesriikide kvootide suurendamist ja baashäälte rolli suurendamist ning toob kaasa IMFi põhikirja muutmise. See eeldab paljudes liikmesriikides, kaasa arvatud Eestis, parlamendi heakskiitu. Ka 2007. aastal jätkusid arutelud IMFi toimimisaluste muutmise üle. 2008. aasta kevadisel rahandus- ja finantskomitee (IMFC) kohtumisel tehakse nii IMFi sissetulekumudeli kui ka kvoodi- ja hääleõiguse reformi osas lõplikud ettepanekud, mis sügisel aastakoosolekul loodetakse ka kinnitada.

Rahvusvahelise Valuutafondi ja Eesti seirealase koostöö raames toimus 2007. aastal üks IMFi esindajate visiit Eestisse. Fondi põhikirja IV artiklist tulenevad tavapärased majanduspoliitilised konsultatsioonid toimusid 2.–14. mail. Nende põhjal valminud põhiaruanne ja eriteemade raport Eesti majanduse kohta avaldati pärast selle arutelu IMFi direktorite nõukogus nii IMFi kui ka Eesti Panga veebilehel. 2008. aastal toimub fondi visiit Eestisse samuti maikuu alguses.

Valik Rahvusvahelise Valuutafondi foorumitel 2007. aastal käsitletud teemasid

Euroopa Liidu uute liikmesriikide majandusareng. Üks palju tähelepanu pälvinud teema oli Eesti ja teiste kiirelt kasvavate ning Euroopa Liidu keskmisele elatustasemele lähenevate riikide

majandusarengu eripärade ning fikseeritud kursiga riikide inflatsiooni ja jooksevkonto arengusuundumuste selgitamine.

Eesti Pank on nendes küsimustes kohtunud IMFi analüütikutega, esitanud oma kommentaare IMFi koostatava maailma majandusväljavaadete raporti (*World Economic Outlook*), aga ka konkreetsete IMFi uurimistööde kohta ning kutsunud fondi esindajaid tutvustama oma seisukohti Eesti majanduspoliitika vaatepunktist olulistel teemadel. 2007. aasta novembris toimus Tallinnas IMFi Euroopa osakonna esindajate Philip Schellekensi ja Juha Kähköneni ettekanne Kesk- ja Ida-Euroopa riikide kasvuväljavaadetest.

IMFi reform. Eesti jaoks on oluline IMFi kvootide ja hääleõiguse jaotus. Praegu kehtiv Eesti kvoot on kvoodivalemi alusel arvatavast umbes 84% madalam. Käimasolev diskussioon baashäälte rolli suurendamise üle toetab väiksemate ja keskmisest vaesemate riikide hääleõiguse tugevdamist. Kvoodi- ja hääleõiguse reform plaanitakse lõpetada 2008. aastal, misjärel korrigeeritakse fondi liikmesriikide praegust osalust uue kvoodivalemi järgi. Kvoodivalemi muutus suurendaks ka Eesti kvooti.

IMFi halduskulude rahastamispõhimõtete muudatused. Plaanitavad muudatused võivad tuua kaasa senisest erinevate põhimõtete kehtestamise liikmesriikide vahendite kaasamisel. Põhja- ja Baltimaade valijaskonna liikmena on Eesti toetanud fondi eelarve nullprotsendilist reaalkasvu ning erinevate tegevusvaldkondade selgemat rahastamist.

Liikmesriikide majanduspoliitika seire.

2007. aasta juunis kiideti IMFi direktorite nõukogus heaks uus kahepoolse seire otsus, mis muu hulgas sisaldas täpsustusi vahetuskursipoliitika seires. Põhimõtteliselt on IMF nüüd kohustatud iga artikkel IV konsultatsioonide lõpparuandes selgelt hindama, kas ja kui palju on riigi reaalse vahetuskurss pikaajalise tasakaalu mõttes üle- või alahinnatud ning kas riigi välispositsioon (jooksevkonto ja kapitalikonto) on tasakaalus majandusarenguga

kooskõlas. Kokkuvõttes annab IMF hinnangu, kas riigi vahetuskursipoliitika on kooskõlas stabiilse majandusarengu ja välistasakaalu hoidmise eesmärgiga.

Kriiside ennetamine. 2007. aasta suvekuudel alanud ebakindlus finantsturgudel on ajendanud IMFi osalema aktiivselt arutelus üleilmse finantssektori likviidsus- ja riskijuhtimise, samuti finantssektori järelevalve teemadel. IMFi hinnangul peaks praegustest probleemidest õppust võtma nii turuosalisel kui ka järelevalveinstitutsioonid, eelkõige on IMF rõhutanud, et vajalik on parem informatsioon finantsinstitutsioonide positsioonide ja finantsinstrumentide hindade kujunemise kohta.

Kriiside ennetamise vallas jätkus töö uue krediidi-liini väljatöötamiseks, mis toimiks omamoodi kindlustusinstrumendina ja aitaks tugeva majanduspoliitikaga arenevatel riikidel likviidsuskriise vältida.

Koostöö reitinguagentuuridega

Eesti saab alates 1997. aastast riigireitingu hinnanguid kolmelt peamiselt üleilmselt reitinguagentuurilt: Moody's Investors Service, Standard & Poor's ja Fitch Ratings. Eesti Pank korraldab Eesti riigi suhteid reitinguagentuuridega. See hõlmab kord aastas toimuvaid reitinguvisiite ning jooksvat suhtlust analüütikutega (loe lähemalt alapeatükis „Riigireiting” lk 109).

EESTI-SISENE KOOSTÖÖ

Eesti Panga eksperdid ja juhid osalevad mitmesugustes Eesti-sisestes koostööorganites (vt tabel 2).

Riigisisese kõrgetasemelise koostöö näitena võib nimetada Eesti Panga algatusel kord kvartalis toimuvaid nn neljapoolseid kohtumisi, kus keskpanga, Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning peaministri büroo ametnikud ja Vabariigi Presidendi majandusnõunik arutlevad erinevatel aktuaalsetel majanduspoliitilistel teemadel. Räägitakse majandusolukorrast ja -prognoosist, eelarvestrateegiast, finantsstabiilsusest, Eesti tööturu olukorrast jms. Samuti võib nimetada Eesti Panga, Rahandusministeeriumi ja Finantsinspeksiooni ühiskomisjoni kohtumisi finantssektori poliitika küsimustes.

Eesti Pank osaleb Rahandusministeeriumi juhitud asjatundjate komisjonis, mis tegeleb ettevalmistustega euro kasutuselevõtuks Eestis. 2007. aastal jätkas Eesti Pank koos teiste riigiasutuste ning erasektori esindajatega eurole ülemineku kommunikatsiooni ettevalmistusi. 2004. aastal valitsuse poolt eurole sujuva ülemineku tagamiseks loodud asjatundjate komisjoni juures tegutsev kommunikatsiooni töögrupp arutas regulaarselt avalikkuse teavitamisega seotud küsimusi ning uuendas kommunikatsioonialast tegevusplaani. 2007. aasta alguses jätkusid tehnilised ettevalmistused eurokampania alustamiseks.

Tabel 2. Eesti Panga osalemine Eesti-sisises koostöös

- Euroopa Liidu koordineerimisnõukogu
- Lissaboni protsessi töögrupp
- Eurole üleminekut ettevalmistav asjatundjate komisjon
- Finantsteenuste seadusandluse töögrupp
- Rahapesu tõkestamise koordineerimisnõukogu
- Arengukoostöö ja arenguabi tööühm
- Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liitumisläbirääkimiste komisjon
- Töögrupp Eesti esindamiseks Euroopa Komisjonis, Euroopa Kohtus ja esimese astme kohtus vajalike Eesti seisukohtade väljatöötamiseks
- Euroopa Liidu edasise laienemisega tegelev tööühm

kooskõlas. Kokkuvõttes annab IMF hinnangu, kas riigi vahetuskursipoliitika on kooskõlas stabiilse majandusarengu ja välistasakaalu hoidmise eesmärgiga.

Kriiside ennetamine. 2007. aasta suvekuudel alanud ebakindlus finantsturgudel on ajendanud IMFi osalema aktiivselt arutelus üleilmse finantssektori likviidsus- ja riskijuhtimise, samuti finantssektori järelevalve teemadel. IMFi hinnangul peaks praegustest probleemidest õppust võtma nii turuosalisel kui ka järelevalveinstitutsioonid, eelkõige on IMF rõhutanud, et vajalik on parem informatsioon finantsinstitutsioonide positsioonide ja finantsinstrumentide hindade kujunemise kohta.

Kriiside ennetamise vallas jätkus töö uue krediidi-liini väljatöötamiseks, mis toimiks omamoodi kindlustusinstrumendina ja aitaks tugeva majanduspoliitikaga arenevatel riikidel likviidsuskriise vältida.

Koostöö reitinguagentuuridega

Eesti saab alates 1997. aastast riigireitingu hinnanguid kolmelt peamiselt üleilmselt reitinguagentuurilt: Moody's Investors Service, Standard & Poor's ja Fitch Ratings. Eesti Pank korraldab Eesti riigi suhteid reitinguagentuuridega. See hõlmab kord aastas toimuvaid reitinguvisiite ning jooksvat suhtlust analüütikutega (loe lähemalt alapeatükis „Riigireiting” lk 109).

EESTI-SISENE KOOSTÖÖ

Eesti Panga eksperdid ja juhid osalevad mitmesugustes Eesti-sisestes koostööorganites (vt tabel 2).

Riigisisese kõrgetasemelise koostöö näitena võib nimetada Eesti Panga algatusel kord kvartalis toimuvaid nn neljapoolseid kohtumisi, kus keskpanga, Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning peaministri büroo ametnikud ja Vabariigi Presidendi majandusnõunik arutlevad erinevatel aktuaalsetel majanduspoliitilistel teemadel. Räägitakse majandusolukorrast ja -prognoosist, eelarvestrateegiast, finantsstabiilsusest, Eesti tööturu olukorrast jms. Samuti võib nimetada Eesti Panga, Rahandusministeeriumi ja Finantsinspeksiooni ühiskomisjoni kohtumisi finantssektori poliitika küsimustes.

Eesti Pank osaleb Rahandusministeeriumi juhitud asjatundjate komisjonis, mis tegeleb ettevalmistustega euro kasutuselevõtuks Eestis. 2007. aastal jätkas Eesti Pank koos teiste riigiasutuste ning erasektori esindajatega eurole ülemineku kommunikatsiooni ettevalmistusi. 2004. aastal valitsuse poolt eurole sujuva ülemineku tagamiseks loodud asjatundjate komisjoni juures tegutsev kommunikatsiooni töögrupp arutas regulaarselt avalikkuse teavitamisega seotud küsimusi ning uuendas kommunikatsioonialast tegevusplaani. 2007. aasta alguses jätkusid tehnilised ettevalmistused eurokampaania alustamiseks.

Tabel 2. Eesti Panga osalemine Eesti-sisises koostöös

- Euroopa Liidu koordineerimisnõukogu
- Lissaboni protsessi töögrupp
- Eurole üleminekut ettevalmistav asjatundjate komisjon
- Finantsteenuste seadusandluse töögrupp
- Rahapesu tõkestamise koordineerimisnõukogu
- Arengukoostöö ja arenguabi tööühm
- Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liitumisläbirääkimiste komisjon
- Töögrupp Eesti esindamiseks Euroopa Komisjonis, Euroopa Kohtus ja esimese astme kohtus vajalike Eesti seisukohtade väljatöötamiseks
- Euroopa Liidu edasise laienemisega tegelev tööühm

Iga kuue kuu tagant vahetub Euroopa Liidu eesistujariik. Uueks eesistumisperioodiks täpsustatakse alati ka riigi poliitilised prioriteedid ning lühiajalised eesmärgid. Valitsuse pikaajalised eesmärgid on kinnitatud kolmeaastases raamprogrammis Eesti üldiste eesmärkide elluviimiseks Euroopa Liidus. Euroopa Liidu otsustusprotsessides osalemise Eesti-siseseks koordineerimiseks on loodud Euroopa Liidu koordinatsioonikogu (KOK), mille töös osaleb ka Eesti Pank. KOKi tegevus hõlmab Euroopa Liidu õigusaktide ülevõtmise koordineerimist, valitsusele esitatavate seisukohtade arutelu, ametkondadevaheliste probleemide lahendamist ning teabevahetust Euroopa Liidu küsimustes.

Koostöö Vabariigi Presidendi kantseleiga

Eesti Panga juhatuse liige Märten Ross on Vabariigi Presidendi mõttekoja liige. Samuti osalesid Eesti Panga juhatuse liikmed Vabariigi Presidendi riigiviisitidel; näiteks külastati 2007. aastal Gruusiat.

Koostöö Rahandusministeeriumiga

Eesti Pank ja Rahandusministeerium teevad igapäevast koostööd õigusaktide väljatöötamisel, rahvusvahelisel suhtlemisel ja mitmes muus valdkonnas.

Nii nagu eelnevatel aastatel, korraldati ka 2007. aastal keskpanga ja Rahandusministeeriumi vahel ühisseminar, seekord inflatsioonikriteeriumide täitmise teemal.

Koostöö Finantsinspeksiooniga

Eesti Pank, Finantsinspeksioon ja Rahandusministeerium uuendasid detsembris kolmepoolset koostöölepingut, mis täpsustab ametkondadevahelise tööjaotuse finantskriiside haldamisel ning loob põhjalikud alused finantssektori alaste õigusaktide ja juhendite väljatöötamise valdkonnas. Riigisisised kriisihaldusalased koostöölepingud on Euroopa Liidu kriisihaldusraamistiku oluline osa.

Koostöö Eesti Panga juures asuva Finantsinspeksiooniga on keskendunud eelkõige finantsüsteemi arengu jälgimisele, finantssektori määrustikku puudutavale diskussioonile ning paljus

ka rahvusvahelisele koostööle. Viimase puhul on Eesti Panga ja Finantsinspeksiooni ühis-tegevus samasugune nagu Eesti Panga koostöö Rahandusministeeriumiga: vajadusel tehakse ühiseid ettevalmistusi välismaiste ekspertidega (nt Rahvusvahelise Valuutafondi või reitinguagentuuride ametnikega) kohtumiseks või Euroopa Liidu institutsioonide kohtumistel osalemiseks.

Koostöö Eesti Pangaliidu ja pankadega

2007. aastal peeti mitu kõrgetasemelist kohtumist Eesti Pangaliidu liikmete ehk Eestis tegutsevate kommertsbankade esindajatega. Need kohtumised on aluseks keskpanga koostööle ja infovahetusele erasektoriga. Kommertsbankade eksperdid kohtuvad Eesti Panga erinevate osakondade esindajatega sageli, et täpsustada Eesti panganduse infrastruktuuri arendamisega seotud tehnilisemaid küsimusi.

AVALIKUD SUHTED JA KOMMUNIKATSIOON

Keskpankade kommunikatsiooni põhieesmärk on suhtlemine finantsturgude ning teiste oluliste siht-rühmadega. Turud jälgivad keskpankade kommuni-katsiooni ja kujundavad vastavalt väljaantud sõnu-mitele oma ootusi.

Eesti Pank tegutseb valuutakomiteepõhise, fikseeritud vahetuskursiga rahasüsteemi raamistikus.

Keskpanga kommunikatsiooni eesmärk on toetada oma sõnumitega Eesti rahasüsteemi, majanduse ja finantssüsteemi stabiilsust. Kommunikatsiooni aluseks on panga strateegilised eesmärgid ning organisatsiooni sisemine arusaam keskpanga rollist.

Eesti Panga kommunikatsioonipoliitika lähtub järgmistest eesmärkidest:

- tagada avalikkuse arusaam keskpanga rahapoliitikast ja piisav toetus sellele;
- hoida ja väärtustada kuvandit Eesti Pangast kui pädevast, iseseisvast ja usaldusväärsest institutsioonist, kel on oluline roll riigi majanduspoliitika ja -arengu suunamisel, kelle tegevus on

läbipaistev ja kontrollitav ning kes on valmis kõigi ühiskonnagruppidega suhtlema;

- tagada majandusotsuseid toetava taustinfo võimalikult hea kättesaadavus majandusagentidele.

Avalikkuse teavitamise põhimõtted

Keskpanga tegevuses on tähtsal kohal läbipaistvus ja usaldusväärsus avalikkuse silmis. Laiem avalikkus, kuid ka kitsamad sihtrühmad nii Eestis kui ka välismaal, peavad saama Eesti Pangast regulaarset, piisavalt põhjalikku ja kvaliteetset teavet majanduspoliitika küsimustes.

Eesti Pank on võtnud endale kohustuse avalikkusele vähemalt kuus korda aastas kommenteerida Eesti majanduse olukorda ja arengut. Sealhulgas on kaks korda aastas esitletavat Eesti Panga majandusprognoosid ning põhjalikumad finantsstabiilsuse ülevaated.

Keskpank peab oluliseks pakkuda infot võimalikult õigeaegselt ning infosaajale võimalikult mugavalt ja soodsalt. Näiteks on Eesti Panga regulaarsed trükised tellijatele tasuta, neid saavad muuhulgas tasuta kõik maakonnaraamatukogud. Lisaks veebilehel avaldatavale teabele ja erinevatele trükistele saavad huvilised infot Eesti Pangast ka ise küsida. Infopäringuid saab esitada kirja, e-posti ja telefoni teel. 2007. aastal laekus Eesti Pangale 2440 infopäringut, millest 72 registreeriti teabenõudena.

Meediasuhtlus ja avalikud esinemised

Eesti Panga tegevust ja keskpanga majanduspoliitilisi seisukohti kajastavaid kirjutisi, uudistekste, raadio- ja teleuudiseid jms ilmus Eesti meedias 2007. aastal ligikaudu 4100 korda. 2007. aastal pidas Eesti Pank seitse pressikonverentsi ning andis välja 98 pressiteadet, 37 kommentaari ja lisaks hulgaliselt intervjuusid ja vastuseid järelepärimistele. Samuti ilmus 13 majanduspoliitilist artiklit.

2007. aastal oli meedia põhitähelepanu suunatud majanduskeskkonna üldise arengusuunaga seotud küsimustele. Kui aasta esimeses pooles orien-

teerus meedia ennekõike laenuurul toimuvale (kinnisvaraturg ja intressimäärad), siis aasta teises pooles keskenduti peamiselt Eesti majanduskasvu aeglustumisele. Aasta lõpus enim kajastust saanud sündmus oli aga krooni väidetava devalveerimisega seotud paanika, mis suutis elevust tekitada rahvusvahelises meediaski. Suurt tähelepanu pälvisid ka Rahvusvahelise Valuutafondi ja reitinguagentuuride arvamused Eesti majanduse kohta, samuti tööturuküsimused.

Keskpanga esindajad esinesid aasta jooksul arvukatel konverentsidel ja üritustel, rääkides peamiselt Eesti majanduse hetkeolukorra ja majandusarengu teemal.

23. mail 2007 korraldas Eesti Pank rahvusvahelise konverentsi „Euroopa majanduse võimalused üleilmses konkurentsisis”, mis oli pühendatud krooni taaskasutuselevõtu 15. aastapäevale. Konverentsi ettekannetes ja aruteludes keskenduti Euroopa võimalustele rahvusvahelises konkurentsisis, mille kohta esitasid oma seisukohti rahvusvaheliste institutsioonide esindajad, ning Euroopa ja Põhja-Balti piirkonna konkurentsivõimele, mille üle arutlesid erasektori esindajad.

Konverentsil alustati rahvusvaheliselt tunnustatud Eesti majandusteadlasele professor Ragnar Nurksele pühendatud iga-aastase loengusarjaga. Esimese majanduspoliitilise loengu pidas Euroopa Komisjoni asepresident Siim Kallas.

Konverentsist võtsid osa tippesinejad Euroopast, Ameerika Ühendriikidest ja Hiinast. Osalejate hulgas olid rahvusvaheliste organisatsioonide, Eesti riigi- ja erasektori, finantsasutuste, akadeemiliste institutsioonide ja ajakirjanduse esindajad.

8. septembril toimus Eesti Pangas kuues lahtiste uste päev, mis oli samuti pühendatud Eesti krooni 15. aastapäevale. Neljatunnise ürituse käigus pakuti külalistele võimalust tutvuda Eesti Panga ja tema tegevusega, vestelda keskpanga töötajate ja juhtidega päevakajalistel majandusteemadel, vermida

münthe jpm. Keskpanga lahtiste uste päeva külastas üle 1100 inimese.

Sügisesse jäi ka majandusteadlase Ragnar Nurkse 100. sünniaastapäeva auks mälestuskivi avamine Kärus. Ürituse algatas ja korraldas Eesti Pank.

Aasta teises pooles avati Eesti Pangas laialdase meediakajastuse saatel Otto Tiefi valitsuse liikmete fotogalerii, millega tähistati Tiefi valitsuse moodustamise 63. aastapäeva. Viieteistkümne valitsusliikme portreed paigutati toleaeagse valitsuse moodustamise ja koosolekute ruumi, mis asub endise Maapanga hoones ja on praegu Eesti Panga kvartali vanim hoone.

Samuti osales Eesti Pank oma tegevuse ja raha ajalugu tutvustava väljapanekuga ning väga populaarseks osutunud ettekannetega 2007. aasta oktoobris toimunud Investeerimismessil.

Eesti Panga muuseum

Aastal 2007 sai Eesti Panga muuseum kümneaastaseks: 12. juunil 1997 avas muuseum esmakordselt oma ukse külastajaile.

Eesti Panga muuseumi missioon on tutvustada avalikkusele Eesti Panga funktsioone Eesti Vabariigi keskpangana ning Euroopa Liidu liikmesmaa keskpangana, jäädvustada Eesti Panga ajalugu ning koguda, säilitada ja tutvustada Eesti Vabariigis käibinud maksevahendeid 1918. aastast tänapäevani.

Püsinäitus kajastab Eesti Panga ajalugu ning tutvustab põhjalikult Eesti territooriumil käibinud raha alates Eesti Vabariigi loomisest.

Muuseumis on 55,5 meetrit ekspositsioonipinda; püsiekspositsioon esitleb 418 museaali. Muuseumi fondis on praegu 7587 museaali, sealhulgas rahakollektsioon, kus on esindatud valdav osa Eestis eri aegadel käibinud rahadest.

Muuseumis asub ka müügipunkt, kus on nii külastajatel kui ka kollektsionääridel võimalik soetada Eesti Panga välja antud meenemünthe, rahatähti ja trükiseid. 2007. aasta müügikäive oli ligikaudu 6,5 miljonit krooni.

Juubeliaastal esitleti muuseumis kolme ajutist näitust.

21. märtsist 21. aprillini oli avatud näitus „**Eesti teenetemärgid – valik ametkondade ja organisatsioonide teenetemärke**”. Näitusel oli eksponeeritud valik Eesti Kaitseväge, Kaitseväe, Naiskodukaitse, Päästeameti, Piirivalveameti, Politsei ja teiste riiklike institutsioonide, samuti omavalitsuste, kodanike ühenduste ja teiste organisatsioonide teenetemärke.

Eesti Panga muuseumi 10. aastapäeval, 12. juunil, avati Eesti krooni 15. aastapäevale pühendatud näitus „**Eesti krooni kavandid**”. See andis ülevaate 1989. aastal välja kuulutatud Eesti krooni kavandite konkursile laekunud töödest. Sünnipäevanädalal esitles muuseum ka oma juubelinäitust „**Näituste näitus**”, mis andis ülevaate kümne aasta jooksul toimunud näitustest.

2007. aasta novembrist 2008. aasta veebruarini sai tutvuda põhjaliku näitusega Läti raha ajaloost alates antiikajast tänapäevani. Külaläisnäitus „**Läti raha: ajalugu ja tänapäev**” valmis koostöös Eesti Panga, Läti Rahvusliku Ajaloomuuseumi, Läti Panga ja Läti Suursaatkonnaga Eestis.

2007. aastal külastas Eesti Panga muuseumi üle 6500 inimese.

JUHTIMINE, ORGANISATSIOON JA PERSONALIPOLIITIKA

Eesti Panga juhtimis- ja otsustusorganid

Eesti Panga nõukogu

Vastavalt Eesti Panga seadusele on Eesti Panga nõukogu Eesti Panga kõrgeim organ, mis teostab järelevalvet Eesti Panga kogu tegevuse üle. Eesti Panga nõukogu ainupädevusse kuulub:

- ettepaneku tegemine Vabariigi Presidendile Eesti Panga presidendi ametissenimetamiseks;
- Eesti Panga asepresidentide, Eesti Panga iseseisvate allasutuste ja esinduste juhtide ning siseauditi osakonna juhataja ametissenimetamine ja vabastamine, samuti Finantsinspeksiooni nõukogu¹ kahe Eesti Panga poolt nimetatava liikme nimetamine ja tagasikutsumine Eesti Panga presidendi ettepanekul;
- Eesti Panga põhikirja ning Eesti Panga iseseisvate allasutuste ja esinduste põhikirjade ning siseauditi osakonna põhimääruse kinnitamine;
- Eesti Panga eelarve täitmise järelevalve;
- Eesti Panga siseaudiitorite määramine, siseauditi tööplaani kinnitamine;
- Eesti Panga sõltumatute audiitorite nimetamine;
- presidendi ettepanekul Eesti Panga aastaaruande kinnitamine;
- otsuste tegemine uute rahatähtede ja müntide nimiväärtuse ja kujunduse kohta;
- Eesti Panga iseseisvate allasutuste asutamise, reorganiseerimise ja likvideerimise otsustamine Eesti Panga presidendi ettepanekul;
- Eesti Panga nimel Riigikogule esitatavate kirjalike ettepanekute ja muude dokumentide läbi vaatamine ja heakskiitmine.

Eesti Panga nõukogu saab Eesti Panga presidendilt regulaarselt informatsiooni Eesti majanduse, rahapoliitika, finantssektori olukorra ja Eesti Panga eelarve täitmise kohta.

Riigikogu nimetas Eesti Panga nõukogu praeguse koosseisu ametisse 17. veebruaril 2004. aastal. Sinna kuuluvad Tartu Ülikooli majandusteaduskonna professor **Mart Sõrg** (esimees, ametisse nimetatud 12. juunil 2003), Tartu Ülikooli majandusteaduskonna professor **Raul Eamets**, Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna professor **Enn Listra**, ühiskonna- ja majandustegelane **Mart Opmann**, ühiskonna- ja majandustegelane **Tõnis Palts**, Tartu Ülikooli majandusteaduskonna professor **Jüri Sepp**, ühiskonnategelane **Liina Tõnisson** ning Riigikogu liige **Harri Õunapuu**.

Eesti Panga president

Eesti Panga president on alates 7. juunist 2005 Andres Lipstok.

Eesti Panga juhatus

Eesti Panga seaduse kohaselt on juhatuse ülesandeks keskpanga töö kavandamine ja korraldamine. Juhatuse esimeheks on oma ametikoha järgi Eesti Panga president.

Eesti Panga juhatusse kuulusid 2007. aastal president **Andres Lipstok**, asepresidendid **Rein Minka**, **Märten Ross** ja **Andres Sutt**.

Eesti Panga tegevuse **üldjuht** on president Andres Lipstok. Tema ainupädevusse kuulub raha- ja panganduspoliitika kujundamise korraldamine ning Eesti Panga tegevuse üldjuhtimine, Eesti Panga nõukogu otsuste täitmise korraldamine ning selleks vajalike meetmete rakendamine, Eesti Panga eelarve kinnitamine, samuti Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesannete täitmise korraldamine.

¹ Finantsinspeksiooni nõukogu koosneb kuuest liikmest, kellest kaks – rahandusminister ja Eesti Panga president – on liikmed ametikoha järgi ja neli on nimetatavad liikmed. Nõukogu esimees on rahandusminister. Nõukogu nimetatavatest liikmetest pooled nimetab ja kutsub tagasi rahandusministri ettepanekul Vabariigi Valitsus ja pooled Eesti Panga presidendi ettepanekul Eesti Panga nõukogu.

Eesti Panga president annab keskpanga tegevusest aru Riigikogule ja vastab Riigikogus Eesti Panga tegevuse kohta esitatud arupärimistele. Eesti Panga president annab oma tegevusest regulaarselt aru Eesti Panga nõukogule.

President kontrollib asepresidentide tööd ning vastutab panga juhtimiskorralduse ülevaatamise eest.

Asepresident Rein Minka vastutab sularaharinglust korraldavate tegevuste koordineerimise ja töökeskkonna turvalisuse, Eesti Panga arveldussüsteemi töökindla ja kuluefektiivse toimimise ning tervikliku arengu juhtimise, infotehnoloogilise töökeskkonna ja õiguskeskkonna kujundamise ning personalitöö eest.

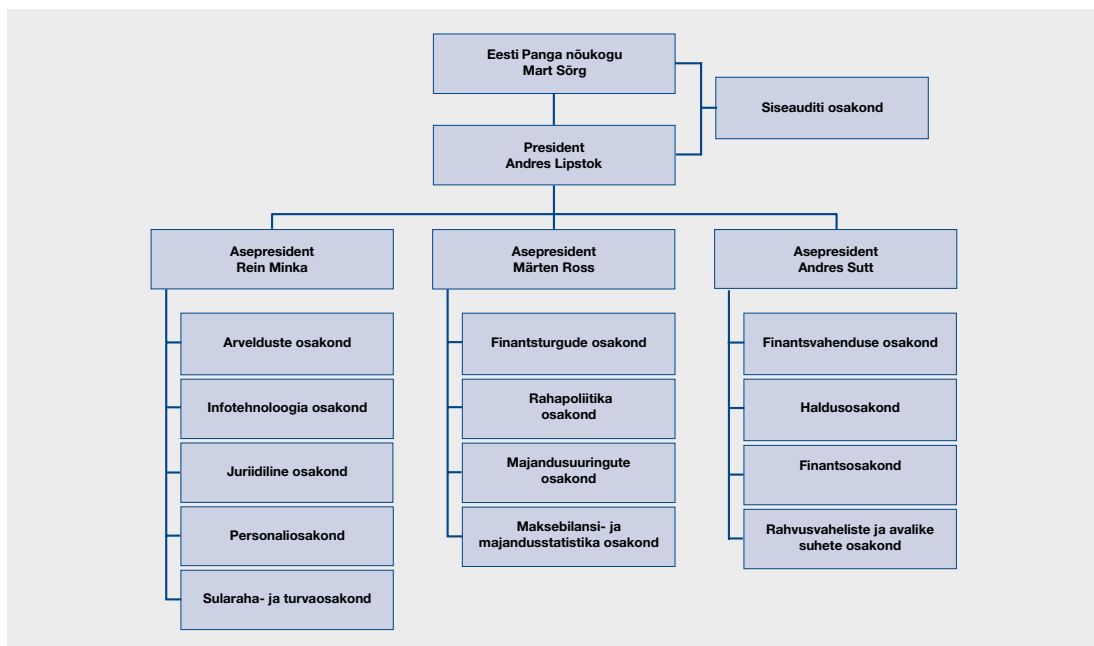
Asepresident Märten Ross vastutab rahapoliitiliste otsuste ettevalmistamise ja täideviimise, Eesti Panga finantsvarade juhtimise, riikliku statistika kogumise, koostamise ja avaldamise koordineerimise ning majandusuuringute ja majandusala täiendõppega seotud tegevuste koordineerimise eest.

Asepresident Andres Sutt vastutab Eesti Panga rahvusvaheliste ja avalike suhete, finantssektori poliitika väljatöötamise ja elluviimise, finantssektorit käsitleva teabe kogumise, käitlemise ja avaldamise koordineerimise, makse- ja arveldussüsteemide ülevaatamise, samuti Eesti Panga finantsarvestuse ja -aruandluse ning sisemise asjaajamise ja füüsilise töökeskkonna eest.

Rahapoliitika komitee

Raha-, majandus- ja finantssektoripoliitika alaste seisukohtade väljatöötamiseks ja Eesti Panga tegevuse kooskõlastamiseks on keskpangas moodustatud alaline rahapoliitika komitee.

Eesti Panga rahapoliitika komitee koosseisu kuulusid 2007. aastal panga juhatuse liikmed president Andres Lipstok ning asepresidendid Rein Minka, Märten Ross ja Andres Sutt ning finantsturgude osakonna juhataja Janno Luurmees, rahapoliitika osakonna juhataja Ülo Kaasik (alates 4. veebruarist 2007), rahvusvaheliste ja avalike suhete osakonna juhataja Tanel Ross, sularaha- ja turvaosakonna juhataja Rait Roosve ning finantsvahenduse osakonna juhataja Sven Meimer.

Joonis 1. Eesti Panga organisatsiooniskeem seisuga 31. detsember 2007

Koostöö Finantsinspeksiooniga

Eesti Panga juures tegutseb Finantsinspeksioon², mille ülesandeks on riiklik järelevalve Eestis tegevusloa alusel³ tegutsevate pankade, kindlustusseltside, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate ja väärtpaberituru üle.

Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus on suunatud klientide ja investorite huvide kaitsmisele, nende vahendite säilimise tagamisele. Seeläbi toetatakse Eesti rahasüsteemi usaldusväärsust. Samuti aitab Finantsinspeksioon kaasa Eesti finantssektori efektiivsuse suurenemisele, süsteemsete riskide vähendamisele ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele.

Finantsinspeksiooni tööd korraldab juhatus eesotsas juhatuse esimehe Raul Malmsteiniga. Inspeksiooni tööd kavandab nõukogu eesotsas nõukogu esimehega, kelleks on ametikoha järgi Eesti Vabariigi rahandusminister (2007. a alguses Aivar Sõerd, alates 2007. a aprillist Ivari Padar). Finantsinspeksiooni nõukokku kuuluvad ka Eesti Panga president Andres Lipstok ja asepresident Andres Sutt.

EESTI PANGA JUHTIMISSÜSTEEMI JA TÖÖKORRALDUSE ARENDAMINE 2007. AASTAL

Organisatsiooni väärtuste määratlemine ja väärtuspõhine juhtimine

Panga juhatuse otsusega alustati juba 2006. aasta lõpul ettevalmistustöid panga väärtuste määratlemiseks. Pangaväliseks koostööpartneriks sai OÜ Implement Baltic, kellel on väga hea ettevalmistus väärtuste määratlemise protsessi läbiviimiseks (seda ka avaliku sektori organisatsioonide osas).

Väärtuste määratlemine koosnes mitmest etapist. 2006. aasta lõpus ja 2007. aasta alguses toimus mitu ajurünnakut panga juhtkonna osavõtul, kus tutvustati väärtuste teemat ja tehti esimesed valikud.

2007. aasta alguses tutvustas personaliosakond väärtuste teemat kõikides panga osakondades. Muu hulgas räägiti väärtuspõhise juhtimise tugevatest külgedest ning sellest, kuidas see võiks Eesti Panga tegevuse tõhustamisele kaasa aidata. Samuti tutvustati edasist tegevuskava.

Seejärel viisid OÜ Implement Baltic konsultandid läbi kõikidele panga töötajatele avatud väärtuspõhise juhtimise ajurünnakud. Kõige eeltoodu ja kogutud materjalide põhjal sõnastas panga juhatus järgmised Eesti Panga väärtused.

Asjatundlikkus

- Oleme informeeritud ning lähtume oma tegevuses pikaajalistest eesmärkidest
- Meie edastatud sõnumid on selged ja arusaadavad
- Meie töötajad omavad parimat erialast ettevalmistust ja laia silmaringi
- Väärtustame iseõppimist, enesetäiendamist ja õpime parimatelt
- Töötajate oskuste ja teadmiste vahetamine on oskuslikult korraldatud
- Pühendumise põhieesmärkidele ja tegutsemise heaperemehelikult

Koostööle suunatus

- Tegutseme paindlikult ja oleme uuendusmeelsed
- Kaasame vajaliku ekspertteadmise ja panustame seal, kus see on oluline
- Tegutseme heas usus ja usaldame üksteist
- Tegutseme meeskondlikult

² Vt Finantsinspeksiooni seaduse § 4.

³ Eestis tegutsevate pankade, kindlustusseltside või investeerimisühingute filiaalide suhtes teostab esmast järelevalvet panga, kindlustusseltsi või investeerimisühingu emamaa järelevalveasutus.

Koostöö Finantsinspeksiooniga

Eesti Panga juures tegutseb Finantsinspeksioon², mille ülesandeks on riiklik järelevalve Eestis tegevusloa alusel³ tegutsevate pankade, kindlustusseltside, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate ja väärtpaberituru üle.

Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus on suunatud klientide ja investorite huvide kaitsmisele, nende vahendite säilimise tagamisele. Seeläbi toetatakse Eesti rahasüsteemi usaldusväärsust. Samuti aitab Finantsinspeksioon kaasa Eesti finantssektori efektiivsuse suurenemisele, süsteemsete riskide vähendamisele ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele.

Finantsinspeksiooni tööd korraldab juhatuse esimehe Raul Malmsteiniga. Inspeksiooni tööd kavandab nõukogu esimehega, kelleks on ametikoha järgi Eesti Vabariigi rahandusminister (2007. a alguses Aivar Sõerd, alates 2007. a aprillist Ivari Padar). Finantsinspeksiooni nõukokku kuuluvad ka Eesti Panga president Andres Lipstok ja asepresident Andres Sutt.

EESTI PANGA JUHTIMISSÜSTEEMI JA TÖÖKORRALDUSE ARENDAMINE 2007. AASTAL

Organisatsiooni väärtuste määratlemine ja väärtuspõhine juhtimine

Panga juhatuse otsusega alustati juba 2006. aasta lõpul ettevalmistustöid panga väärtuste määratlemiseks. Pangaväliseks koostööpartneriks sai OÜ Implement Baltic, kellel on väga hea ettevalmistus väärtuste määratlemise protsessi läbiviimiseks (seda ka avaliku sektori organisatsioonide osas).

Väärtuste määratlemine koosnes mitmest etapist. 2006. aasta lõpus ja 2007. aasta alguses toimus mitu ajurünnakut panga juhtkonna osavõtul, kus tutvustati väärtuste teemat ja tehti esimesed valikud.

2007. aasta alguses tutvustas personaliosakond väärtuste teemat kõikides panga osakondades. Muu hulgas räägiti väärtuspõhise juhtimise tugevatest külgedest ning sellest, kuidas see võiks Eesti Panga tegevuse tõhustamisele kaasa aidata. Samuti tutvustati edasist tegevuskava.

Seejärel viisid OÜ Implement Baltic konsultandid läbi kõikidele panga töötajatele avatud väärtuspõhise juhtimise ajurünnakud. Kõige eeltoodu ja kogutud materjalide põhjal sõnastas panga juhatuse järgmised Eesti Panga väärtused.

Asjatundlikkus

- Oleme informeeritud ning lähtume oma tegevuses pikaajalistest eesmärkidest
- Meie edastatud sõnumid on selged ja arusaadavad
- Meie töötajad omavad parimat erialast ettevalmistust ja laia silmaringi
- Väärtustame iseõppimist, enesetäiendamist ja õpime parimatelt
- Töötajate oskuste ja teadmiste vahetamine on oskuslikult korraldatud
- Pühendumise põhieesmärkidele ja tegutsemise heaperemehelikult

Koostööle suunatus

- Tegutseme paindlikult ja oleme uuendusmeelsed
- Kaasame vajaliku ekspertteadmise ja panustame seal, kus see on oluline
- Tegutseme heas usus ja usaldame üksteist
- Tegutseme meeskondlikult

² Vt Finantsinspeksiooni seaduse § 4.

³ Eestis tegutsevate pankade, kindlustusseltside või investeerimisühingute filiaalide suhtes teostab esmast järelevalvet panga, kindlustusseltsi või investeerimisühingu emamaa järelevalveasutus.

Usaldusväärsus

- Oleme organisatsioonile ustavad ja tööle pühendunud
- Meie sõnad ja teod on omavahel kooskõlas
- Oleme avameelsed ja enesekriitilised
- Oleme järjepidevad

Hoolivus

- Hoia me üksteist oma tööga kursis ja anname vastastikku tagasisidet
- Tunnustame hea töö tegijaid
- Arvestame teistega, oleme vastutulelikud ja abivalmid

Sõnastatud väärtused on osa panga juhtimissüsteemist ning neid kasutatakse töö igapäevasel ja juhtumikesksel analüüsil ning samuti iga-aastaste arenguveestluste raames läbiviidavas üldistatud analüüsis.

Regulaarne juhtimiskvaliteedi uuring ja arenguveestlused

2007. aastal viis TNS Emor läbi regulaarse pühendumuse ja juhtimiskvaliteedi uuringu. Kogu organisatsiooni hõlmav uuring on 2001. aastast saadik aidanud määratleda panga tugevusi ja arenguvajadusi olulisemate juhtimiskvaliteeti mõjutavate tegurite lõikes. Töötajate antud tagasiside juhtimise struktuuri- ja inimkapitali kohta on aidanud teha juhtimisotsuseid. Tagasiside pühendumuse küsimuste ja seda enim mõjutavate tegurite kohta on aga väärtuslik informatsioon juhtidele ning personaliosakonnale töötajate motiveerimisel.

2007. aastal osales uuringus 70% töötajatest, mis võimaldas saada panga kohta esinduslikke tulemusi. Üks olulisemaid näitajaid – üldise pühendumuse näitaja – oli sarnane 2005. aasta tulemusega. Oluline on siinjuures see, et tegurid, mis enim pühendumuse näitajat mõjutasid, olid kahel viimasel uuringul erinevad. Esimest korda anti tagasisidet panga väärtuste kohta ehk selle kohta, kuidas töötajad tajuvad sõnastatud väärtuste kehtivust. Siin said osakonnad võrrelda enda antud hinnangut panga keskmisega ning tippjuhid said

aimu sellest, kas väärtusi tajutakse pangas ühtemoodi või leidub osakonniti olulisi erinevusi. Panga juhid said endale töötajate antud isikliku tagasiside juhtimiskompetentside lõikes. Seda tagasisidet kasutatakse nende arenguveestlustes isikliku arengukava plaanimisel.

Uuringu tulemuste ja nende edasise rakendamise vastu tunti pangas suurt huvi, mis näitab, et selliseid uuringuid on vaja ka edaspidi.

2007. aasta arenguveestlused toimusid töötajatele harjumuspäraseks saanud kujul, kuid tavapärasest pisut hiljem. Hilisem vestluste periood oli tingitud panga väärtuste sõnastamisest. Arenguveestluste kontekstis oli seega esimest korda juhil ja töötajal võimalus anda vastastikku tagasisidet sellele, kas nende hinnangul on tööd tehtud kooskõlas väärtustega või mitte.

Protsessijuhtimine

Panga siseauditi osakond viis 2007. aasta esimesel poolel läbi protsessijuhtimise auditi. Uuriti, kuidas teostatakse panga juhtimissüsteemiga ette nähtud protsessijuhtimise töid, kas see toimub kogu pangas ühtemoodi ning milliseid korralduslikke parendusi oleks võimalik ette võtta, et tõhustada tööd selles valdkonnas.

Protsessijuhtimise auditi tulemusel tehti mitu kohest ümberkorraldust. Lisaks jäi päevakorrale hulk küsimusi, mille lahendamiseks loodi protsessijuhtimise arendamise komisjon asepresident Rein Minka juhtimisel.

Bureau Veritas Eesti OÜ kinnitas vastavusauditi käigus panga sularaha- ja turvaosakonnale 2002. aastal omistatud ISO 9001:2000 kvaliteedisertifikaadi kehtivust. Kvaliteedisertifikaat kinnitab Eesti Panga sularaha menetlemise ja selle turvamise protsesside vastavust standardis kehtestatud nõuetele.

Juhtimisarvestus

Tööd jätkati ka finants- ja juhtimisarvestuse arendamisel. 2007. aastal tõhustati raamatupidamise infosüsteemi ning sisemisi kontrollivahendeid. Panga protsessikeskse eelarvevaate andmete kvaliteedi parandamiseks ühtlustati protsessiosaluse kirjeldamise reegleid ning täiustati arvutusmudelit.

Riskide juhtimine

Eesti Pank on käivitanud panga kõiki funktsioone hõlmava riskijuhtimise protsessi, mille eesmärk on vähendada juhuslike sündmuste kahjulikku mõju panga eesmärkide saavutamisele.

2007. aasta jooksul vaadati üle mitmeid riske ja täpsustati nende parameetreid. Riske täpsustati peamiselt väliskeskonna muutuste tõttu ja riskide mõju täpsemaks hindamiseks. Riskide realiseerumise aruandlus andis tagasisidet riskide esinemissageduse kohta. Selle alusel hinnati ümber ka mitme riski tõenäosus. Kokkuvõttes Eesti Panga üldine riski tase märgatavalt ei muutunud.

Riskijuhtimise meetmetest oli 2007. aastal suurema tähelepanu all panga põhiprotsesside talitluspidavuse plaanimine. Aasta jooksul määratleti talitluspidavuse põhimõtted. Konkreetseid talitluspidavus- ja taasteplaane koostatakse, testitakse ja täiendatakse jätkuvalt ka 2008. aastal.

e-Eesti Pank 2007

Dokumendi- ja teabehalduse ning asjaajamise arengustrateegiaga (e-Eesti Pangaga) seotud põhitegevus 2007. aastal oli tehnoloogia uuendamine ja ettevalmistused järgmiseks arenguetapiks. Võeti kasutusele uus andmebaasimootor Oracle ja dokumendihalduse tarkvara LiveLink versioon 9.7. Samuti valmistati ette ja läbis testimise juhtimisinfosüsteemi üks osa käskkirja töövoog ning algas kirjavahetuse kompleksrakenduse loomine.

Eesti Panga sügiseminaril tutvustati e-Eesti Panga järgmise, 2008.–2010. aasta arenguetapi põhitegevusi:

- infovara jätkuv korrastamine;
- info- ja äriprotsesside ühishalduse rakenduste

(kirjavahetuse, lähetuse, asjaajamise üleandmise jms) loomine;

- e-Eesti Pank kasutaja võimekuse suurendamine;
- riskide hindamine ja järelevalve protseduuride rakendamine.

e-Eesti Panga rakendamist tutvustati Balti keskpankade ühiseminaril märtsis ning Eesti ja Soome keskpankade koostööseminaril oktoobris.

Eesti Panga personalipoliitika

Eesti Panga personalipoliitika eesmärk on tagada pangale tema peaeesmärkide täitmiseks vajalike töötajate värbamine, nende arendamine ja koolitus, töötajate motiveerimine ning õiglane tasustamine.

Töötajad

Töötajate värbamisel eelistatakse sisekonkurssi, mille peamine eesmärk on motiveerida töötajaid pangasisese karjääri abil. Väliskonkurssi kasutatakse sisekonkurssi ebaõnnestumisel või siis, kui vajatakse keskpanga omast erineva kogemusega töötajat. Juhtide ja teiste vastutusriikaste ametikohtade täitmisel kasutatakse pangas ametikoha kompetentsimudelit, mis on parim vahend kandidaatide teadmiste ja oskuste ning isikuomaduste hindamiseks.

Eesti Panga **kompenseerimispoliitika** lähtub vajadusest värvata ja säilitada võimalikult pädevaid töötajaid, motiveerida neid tulemuslikule tööle ning aidata kaasa panga kui tööandja hea maine kujundamisele. Kompensatsiooni keskmine suurus pangas peab olema konkurentsivõimeline tööturul, kus pank töötajate pärast konkureerib. Üldjuhul tähendab see finantssektori tööturгу Tallinnas.

Tippjuhtkonna töötasu määramisel arvestab Eesti Panga nõukogu Eesti tippjuhtide palku üle 500 miljoniise käibega riigi- ja eraomanduses olevates ettevõtetes. Tippjuhtide töötasu suurust mõjutavad palgaturuandmete muutused Harjumaa finantssektoris. Eesti Panga presidendi töötasu ei tohiks olla väiksem kui võrreldavate ettevõtete ja asutuste tippjuhtide keskmine palk.

Juhtimisarvestus

Tööd jätkati ka finants- ja juhtimisarvestuse arendamisel. 2007. aastal tõhustati raamatupidamise infosüsteemi ning sisemisi kontrollivahendeid. Panga protsessikeskse eelarvevaate andmete kvaliteedi parandamiseks ühtlustati protsessiosaluse kirjeldamise reegleid ning täiustati arvutusmudelit.

Riskide juhtimine

Eesti Pank on käivitanud panga kõiki funktsioone hõlmava riskijuhtimise protsessi, mille eesmärk on vähendada juhuslike sündmuste kahjulikku mõju panga eesmärkide saavutamisele.

2007. aasta jooksul vaadati üle mitmeid riske ja täpsustati nende parameetreid. Riske täpsustati peamiselt väliskeskonna muutuste tõttu ja riskide mõju täpsemaks hindamiseks. Riskide realiseerumise aruandlus andis tagasisidet riskide esinemissageduse kohta. Selle alusel hinnati ümber ka mitme riski tõenäosus. Kokkuvõttes Eesti Panga üldine riski tase märgatavalt ei muutunud.

Riskijuhtimise meetmetest oli 2007. aastal suurema tähelepanu all panga põhiprotsesside talitluspidavuse plaanimine. Aasta jooksul määratleti talitluspidavuse põhimõtted. Konkreetseid talitluspidavus- ja taasteplaane koostatakse, testitakse ja täiendatakse jätkuvalt ka 2008. aastal.

e-Eesti Pank 2007

Dokumendi- ja teabehalduse ning asjaajamise arengustrateegiaga (e-Eesti Pangaga) seotud põhitegevus 2007. aastal oli tehnoloogia uuendamine ja ettevalmistused järgmiseks arenguetapiks. Võeti kasutusele uus andmebaasimootor Oracle ja dokumendihalduse tarkvara LiveLink versioon 9.7. Samuti valmistati ette ja läbis testimise juhtimisinfosüsteemi üks osa käskkirja töövoog ning algas kirjavahetuse kompleksrakenduse loomine.

Eesti Panga sügiseminaril tutvustati e-Eesti Panga järgmise, 2008.–2010. aasta arenguetapi põhitegevusi:

- infovara jätkuv korrastamine;
- info- ja äriprotsesside ühishalduse rakenduste

(kirjavahetuse, lähetuse, asjaajamise üleandmise jms) loomine;

- e-Eesti Pank kasutaja võimekuse suurendamine;
- riskide hindamine ja järelevalve protseduuride rakendamine.

e-Eesti Panga rakendamist tutvustati Balti keskpankade ühiseminaril märtsis ning Eesti ja Soome keskpankade koostööseminaril oktoobris.

Eesti Panga personalipoliitika

Eesti Panga personalipoliitika eesmärk on tagada pangale tema peaeesmärkide täitmiseks vajalike töötajate värbamine, nende arendamine ja koolitus, töötajate motiveerimine ning õiglane tasustamine.

Töötajad

Töötajate värbamisel eelistatakse sisekonkurssi, mille peamine eesmärk on motiveerida töötajaid pangasisese karjääri abil. Väliskonkurssi kasutatakse sisekonkurssi ebaõnnestumisel või siis, kui vajatakse keskpanga omast erineva kogemusega töötajat. Juhtide ja teiste vastutusrikaste ametikohtade täitmisel kasutatakse pangas ametikoha kompetentsimudelit, mis on parim vahend kandidaatide teadmiste ja oskuste ning isikuomaduste hindamiseks.

Eesti Panga **kompenseerimispoliitika** lähtub vajadusest värvata ja säilitada võimalikult pädevaid töötajaid, motiveerida neid tulemuslikule tööle ning aidata kaasa panga kui tööandja hea maine kujundamisele. Kompensatsiooni keskmine suurus pangas peab olema konkurentsivõimeline tööturul, kus pank töötajate pärast konkureerib. Üldjuhul tähendab see finantssektori tööturгу Tallinnas.

Tippjuhtkonna töötasu määramisel arvestab Eesti Panga nõukogu Eesti tippjuhtide palku üle 500 miljoniise käibega riigi- ja eraomanduses olevates ettevõtetes. Tippjuhtide töötasu suurust mõjutavad palgaturuandmete muutused Harjumaa finantssektoris. Eesti Panga presidendi töötasu ei tohiks olla väiksem kui võrreldavate ettevõtete ja asutuste tippjuhtide keskmine palk.

2007. aastal oli Eesti Panga nõukogu liikmetele välja makstud tasu (põhitöötasu ja lisatasud) kokku 2 408 000 krooni ja Eesti Panga juhatuse liikmetele välja makstud tasu (põhitöötasu ja lisatasud) kokku 6 129 423 krooni.

Panga juhtkonda mitte kuuluvate töötajate ametikohad on hinnatud Hay meetodil. Olenevalt hindamistulemustest jagunevad kõik ametikohad keskpanga ametikohtade klassifikatsioonis toodud palgagrupidesse. Eesti Pangas on kehtestatud kõiki palgagruppe läbiv palgaastmestik. Panga töötajad (v.a juhatuse liikmed) saavad palgaastmele vastavat töötasu, mida on võimalik tööperekondade kaupa kõrvutada nii pangas kui ka pangaväliselt.

2007. aastal oli spetsialisti aasta keskmine kuu-töötasu Eesti Pangas ligikaudu 20 800 krooni.

2007. aasta alguses oli pangal sõlmitud tööleping 253 töötajaga (tegelikult oli tööl 235 töötajat, 18 töötaja tööleping oli peatatud), aasta lõpul aga 254 töötajaga (tegelikult oli tööl 236 töötajat, 18 töötaja tööleping oli peatatud). Peamised töölepingu peatamise põhjused olid lapsehoolduspuhkusel viibimine, töötamine Euroopa Keskpangas või teistes rahvusvahelistes organisatsioonides.

Eesti Panga töötajate keskmine vanus 2007. aastal oli 42 aastat. Pangas töötas 98 meest (39%) ja 156 naist (61%).

Arendamine ja koolitus

2007. aastal planeeris Eesti Pank koolitusele 4,3% palgaaelarvest. Aasta lõpuks kulutati koolitustegevuseks kokku ligi 4 miljonit krooni, mis on 3,75% töötajate palgakulust. Kokku osales koolitustel 188 töötajat ehk 80% panga töötajatest. Keskmiselt viibis iga panga töötaja koolitusel seitse päeva aastas. Koolituskulu ühe töötaja kohta oli 17 000 krooni (sh koolitusega seotud lähetuskulud).

Peamised koolitusvaldkonnad olid tavapäraselt majandusteooria ja -poliitika, juhtimine/suhtlemine ning keeleõpe. Suur osa põhivaldkonna koolitustest

toimub välismaal. Olulise panuse grupikoolitustest moodustavad panga sisekoolituskursused ja avatud seminarid.

Tasemekoolituses osales 2007. aastal kokku 38 töötajat. Neist pooled olid omandamas magistrakraadi, üksteist doktorikraadi ja ülejäänud bakalau-reusekraadi või diplomit.

2007. aastal stažeeris Euroopa Keskpangas lühikest aega kolm Eesti Panga töötajat, finantsarvestuse ja finantsturgude vallas. Kahe töötaja stažeerimisperiood kestab veel ka 2008. aastal. Pikemaks ajaks (3 a) asus EKPsse tööle üks ökonomist.

Töötajate harrastused ja traditsioonid

2007. aasta lõpus oli panga spordiklubil 217 liiget. Populaarsemad alad olid ujumine, korvpall, aeroobika, võrkpall, jõusaal, jooga, võimlemine ja tennis. Peale selle peeti tali- ja suvespordipäevi, mängiti *bowling*'ut ning tegeldi sporttantsude, maletamise, suusatamise, jalgratta- ja kajakisõiduga. Riigiametnike võistlustel osaleti korv-, võrk- ja jalgpallis ning firmaspordi üritustel lisaks pallimängudele ka *bowling*'us ja males. Euroopa keskpankade spordiüritustest osaleti suusavõistlustel Itaalias, kergejõustikus ja korvpallis Portugalis ning maleturniiril Saksamaal.

Eesti Panga ja Finantsinspeksiooni töötajatest koorimuusikasõprade ühendus tuli esmakordselt kokku 15. mail 1998. Täna on 25-liikmelist koori juhatab dirigent Peeter Perens. Koori tegevust koordineerib igaks uueks tegevusaastaks valitud juhatuse.

Kammerkoor esines 2007. aastal Tallinna Kunstihoones ja Tori Püha Jüri kirikus ning Eesti krooni 15. aastapäeva üritusel. Sügise toimus lauljate lemmiklaulude kontsert, kus külalistena olid tegevad ka helilooja Mart Siimer, Eesti Filharmoonia Kammerkoori sopran Iris Oja ning saksofonist Danel Aljo. Aasta lõpetas koor traditsioonilise jõulukontserdiga Tallinnas Rootsi-Mihkli kirikus.